До БДУ „Проф. д-р Асен Златаров“

СТАНОВИЩЕ

От проф. д-р Андрей Боянов Захариев от катедра „Финанси и застраховане“ на Университета по застраховане и финанси, гр. София

Относно: Конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“ в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8 Икономика (Инвестиции в човешки капитал, бизнес процеси, финанси) в Бургаски държавен университет „Проф. д-р Асен Златаров“, обявен в ДВ бр. 8 от 21.01.2026 г.

Основание за написване на становището: Заповед №РД-108/23.03/2026 г. на Ректора на Бургаски държавен университет „Проф. д-р Асен Златаров

Обява за конкурса в ДВ: Брой 8/21.02.2026 г.

Единствен **кандидат** по конкурса: гл. ас. д-р Петко Димитров Янгъозов

1. Оценка на съответствието с нормативните изисквания

Кандидатът по конкурса гл. ас. д-р Петко Янгъозов отговаря на количествените и качествени минимални национални изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“, описани в ЗРАСРБ, Правилника за прилагане на закона и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в БДУ „Проф. д-р Асен Златаров“, за което е предоставил съответните доказателства, както следва:

- Показател А1 (**50 т.** при изискуеми **50 т.**) – Диплом за придобита ОНС „доктор“;
- Показател В3 (**100 т.** при изискуеми **100 т.**) – Хабилитационен труд – монография в обем от 248 стр. на тема „Фирмени инвестиции в човешки капитал. Теоретични основи, оценяване на ефективността и емпирични изследвания“;
- Показател Г4 (**315 т.** при минимално изискуеми **220 т.**) – 19 самостоятелни публикации (статии и доклади), 6 публикации в

съавторство, 1 книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на ОНС „доктор“ и 1 глава, публикувана в колективна монография;

• Показател Д11 (**170 т.** при минимално изискуеми **60 т.**) – 1 цитат в статия, публикувана в списание с импакт фактор (SCOPUS), 3 цитата в монографии и колективни томове с научно рецензиране, 25 цитата в нереферирани списания с научно рецензиране.

2. Оценка на кариерните достиженията в научната, изследователската, учебната и административната дейност, свързана с профила на обявения конкурс

Освен минималните национални изисквания, кандидатът е предоставил и данни за научна, изследователска, учебна и административна дейност, свързана с профила на обявения конкурс, както следва:

• *трудов стаж* – при минимално изискуем стаж на длъжност „главен асистент“ от 2 години, кандидатът има стаж от **7 години**;

• *изготвени учебни програми* – кандидатът е съавтор на **17 учебни програми**;

• *преподавателска дейност* – кандидатът е водил семинарни и практически упражнения по общо **24 дисциплини** в ПН 3.8 Икономика и 3.7 Администрация и управление в ОКС „професионален бакалавър“, „бакалавър“ и „магистър“, а по **14** от тях извежда и **лекционните курсове**;

• *учебно натоварване* – кандидатът покрива изискуемото учебно натоварване от БДУ „Проф. д-р Асен Златаров“ от **400 учебни часа** и ежегодно отчита **наднормени часове**;

• *издадени учебници* – кандидатът е съавтор на **3 учебника** по Основи на корпоративните финанси;

• *работа със студенти* – кандидатът:

  ○ е бил **научен ръководител и консултант** на студенти за публикуването на **общо 54 доклада в студентска научна конференция**;

  ○ има **1 съвместна публикация със студент** в Годишника на БДУ „Проф. д-р Асен Златаров“;

  ○ е бил **научен ръководител** на **15 дипломанта** и **рецензент** на дипломните работи на **18 студента** в ОКС „Магистър“;

- е бил **академичен наставник** на **18 студента** по проект „Студентски практики – Фаза 2“;
- е оказвал **лична подкрепа на студенти (тютор)** от специалности „Стопанско управление“ и „Маркетинг“;

• *научноизследователски проекти* – кандидатът е член на екипите на **7 вътрешноуниверситетски проекта** и на **2 проекта, финансирани от фондовете на ЕС**;

• *организация на научни форуми* – кандидатът е бил **член на организационни комитети и научен секретар** на общо **11 научни форума**;

• *участие в университетски комисии* – кандидатът е:

- участвал в съставите на **Държавни изпитни комисии** за провеждане на **Държавен изпит и дипломни защити** на студенти в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“;
- член на **комисии за изготвяне на документация за доклад-самооценка** за програмна акредитация на ПН 3.7 Администрация и управление и ПН 3.8 Икономика;
- **научен секретар** на **Научен колоквиум на ФОН, КТ и ДЕО** към БДУ „Проф. д-р Асен Златаров“;
- член на **комисия за инвентаризация**;

• *придобити квалификации и участие в научни форуми, обучения и кръгли маси* – кандидатът е придобил **допълнителна професионална квалификация „учител“** и е участвал в **14 семинара, обучения и кръгли маси**.

3. Оценка на научната продукция

Представената от кандидата научна продукция е условно разделена в три подобласти, съгласно спецификата на обявения конкурс и броя на публикациите във всяка подобласт.

Първо. *Инвестиции в човешки капитал* – представени са **12 публикации**, от които **8 самостоятелни и 4 в съавторство**. Преобладават научните трудове, публикувани в специализирани списания, годишници и сборници с научно рецензиране и редактиране (9 бр.), а 3 от тях са отпечатани в сборници от научни конференции с научна рецензия и редакция. Преобладават публикациите на английски език (10 бр.) и 2 на български език.

Основните приносни моменти, които могат да се изведат от представените в тази подобласт публикации, са:

- Систематизирана е еволюцията на теорията за човешкия капитал чрез разработване на оригинална авторова периодизация, характеризираща се с три основни етапа, отделни фази на развитие в рамките на всеки етап и представяне на алтернативните концепции за човешкия капитал.
- Направена е класификация на инвестиционните разходи и ползи, получени следствие на инвестициите в човешки капитал и адаптация на най-**често** използваните в практиката методи за оценка на ефективността инвестициите във финансови активи и/или проекти, модифицирани съгласно спецификата на човешкия капитал.

Второ. *Бизнес процеси* – представени са:

- **1 книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на ОНС „доктор“** в обем от 220 стр. с научен редактор доц. д-р Николай Милев;
- **8 публикации**, от които **6 самостоятелни** и **2 в съавторство**, половината от общия брой научни трудове в тази подобласт на конкурса (4 бр.) са публикувани в специализирани научни списания и годишници с научно рецензиране и редактиране, а другата половина – в сборници от конференции с научно рецензиране и редактиране;
- **1 публикувана глава в колективна монография с научно рецензиране и редактиране**.

Основните приносни моменти, които могат да се изведат от представените в тази подобласт публикации, са:

- Разработена е методология за анализ, оценка на икономическата ефективност и подобряване на дейностите, свързани с управлението на човешките ресурси, заимствана от инструментариума за управление на бизнес процесите.
- Предложен и апробиран е модел за подобряване на протичащите в организацията процеси, адаптиран както към спецификата на дейностите по управление на човешките ресурси, така и към влиянието, което отношенията „клиент – доставчик“ оказват върху доставчика.

Трето. *Финанси* – представени са **5 самостоятелни научни труда**, 1 от които на английски език и **всички** са публикувани в специализирани научни списания с научна рецензия и редакция.

Основните приносни моменти, които могат да се изведат от представените в това направление публикации, са:

- Направен е подробен анализ на методите за оценка на рентабилността на инвестициите, обоснована е необходимостта от модифицирането на тези методи съгласно спецификата на човешкия капитал и самите методи са класифицирани спрямо времевия хоризонт на анализа;
- Анализирани са основните фактори, влияещи върху избора на дисконтов процент при оценка на рентабилността на инвестициите в човешки капитал и са систематизирани насоки за практическото им приложение от мениджърите.

Като допълнително доказателство за научните интереси на кандидата в тази подобласт на конкурса, в справката за учебно-преподавателската дейност, са представени три учебника по „**Основи на корпоративните финанси**“, чиито съавтор е гл. ас. д-р Петко Янгъозов.

4. Оценка на хабилитационния труд

Представеният от кандидата основен хабилитационен труд – монография на тема „***Фирмени инвестиции в човешки капитал. Теоретични основи, оценяване на ефективността и емпирични изследвания***“ в обем от 248 стр. с научни рецензенти доц. д-р Ивайло Михайлов и доц. д-р Стоян Транев и научен редактор доц. д-р Ивайло Михайлов напълно съответства както на изискванията за самостоятелно монографичното изследване, така и на профила на обявения конкурс.

Целта на изследването е ясно дефинирана, а именно да изследва в дълбочина същността и еволюцията на концепцията за човешкия капитал, начините и методите за оценяване възвръщаемостта на вложенията в работна сила и емпирично да проследи степента на познаване и прилагане на инвестициите в човешки капитал сред фирмите от региона на Бургас. На тази база са поставени задачи, които в хода на монографичното изследване са постигнати.

Основните приносни моменти, изведени на база представените писмени рецензии на доц. д-р Ивайло Михайлов и доц. д-р Стоян Транев могат да бъдат обобщени, както следва:

- Направен е задълбочен исторически преглед на развитието на теорията за човешкия капитал, разделено на три основни етапа със съпътстващите ги фази.
- Извършена е класификация на разходите и ползите, получени от инвестициите в човешки капитал по определени критерии, което улеснява анализирането на ефективността от инвестициите.
- Анализирани са част от най-често използваните в практиката методи за оценка на инвестициите и тези методи са модифицирани съгласно специфичните особености на човешкия капитал.
- Разработено и извършено е емпирично изследване, от което е установено високо ниво на познаване същността на инвестициите в човешки капитал сред мениджърите на фирми, опериращи на територията на Бургаска област, но в същото време липса на методика за оценка на възвръщаемостта от тези инвестиции.

Критичните бележки, изведени на база представените писмени рецензии, могат да бъдат обобщени, както следва:

- Да се направи по-обстоен анализ на причините, довели до възникване на алтернативните теории за човешкия капитал;
- Да се задълбочи изследването на влиянието, което системите с изкуствен интелект оказват върху управлението на човешките ресурси и формирането на величината на човешкия капитал.

Заключение

Кандидатът по конкурса гл. ас. д-р Петко Димитров Янгъозов **изцяло отговаря** на научните и наукометрични критерии и показатели описани в ЗРАСРБ, Правилника за прилагане на закона и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в БДУ „Проф. д-р Асен Златаров“. за заемане на академичната длъжност „Доцент“.

Формирам положителна оценка и подкрепям положителното единодушно гласуване сред членовете на научното жури за присъждането на академичната длъжност „Доцент“ на д-р Петко Димитров Янгъозов по конкурс в област на висше образование 3.

Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8 Икономика (Инвестиции в човешки капитал, бизнес процеси, финанси) в Бургаски държавен университет „Проф. д-р Асен Златаров“, обявен в ДВ бр. 8 от 21.01.2026 г.

20.4.2026 г.
Град София

Изготвил становището:

Проф. д-р Андрей Захариев,
вписан в НАЦИД с № 14820